

Трета международна конференция за Дунавските провинции на Римската империя – общество и икономика

Здравко Димитров ^a

^a Секция за антична археология, Национален археологически институт с музей, Българска академия на науките, ул. Съборна, София; zdravkodimitrov@abv.bg

Third International Conference on the Roman Danubian Provinces – Society and Economy

Zdravko Dimitrov ^a

^a Department of Classical Archaeology, National Institute of Archaeology with Museum, Bulgarian Academy of Sciences, 2 Saborna Str, 1000 Sofia, Bulgaria; zdravkodimitrov@abv.bg

През 2015 г. един от най-авторитетните университети в света – Виенският – навърши 650 години. В чест на тази годишнина колегите от Австрия станаха организатори на редица научни събития. В областта на изследванията на миналото на човешката цивилизация се откри поредното издание на международната конференция за Дунавските провинции на Римската империя.

Тази трета среща на учените, изследващи Дунавския лимес, бе проведена от 11^{ти} до 14^{ти} ноември 2015 в Аулата на кампуса на Виенския университет и в ултрамодерната сграда на Математическия факултет на Оскар Моргенщерн плац. Това съчетание от традиции, заложи в старата Аула и супер модерни технологии, разположени в новопостроената и издигаща се високо над Виена модернистична сграда, превърнаха участието в конференцията в удоволствие, а самото научно събитие – в запомнящ се форум, който допринесе изключително за подобаващото отбелязване на многовековния университетски юбилей.

За първи път поредицата от конференции, които събират най-авторитетните учени, занимаващи се с изследванията на лимеса на Римската империя, напусна Университета на гр. Ферара в Италия, откъдето произхожда идеята за тези научни срещи.

Тази конференция, подобно на всяка голяма международна изява, започна с официални слова на най-видните гости, сред които посланици на страни от зоната на Дунавския лимес, както и на двамата главни организатори на научния форум – проф. Фриц Митхоф и Терезия Панцер от катедрата по Стара история, археология, папирология и епиграфика на Историческия факултет на Виенския университет.

Сред най-известните лектори, които представиха водещи изследвания бяха проф. Джон Уилкис от Оксфорд, проф. Херберт Грасл от Залцбург и проф. Йоан Пизо от Университета в Клуж. Те са сред най-изтъкнатите епиграфи в областта на римската и късноантичната епоха и представиха своите най-нови проучвания, свър-

Обр. 1. Постер на конференцията
Fig. 1. Conference poster

зани с икономическото развитие в римските дунавски провинции. Проф. Уилкис, например, наблегна на двуезичните надписи (билингва), а проф. Пизо акцентира върху важните данни от печатите върху строителна керамика в провинция Дакия.

Една доста интересна част от първия ден на конференцията бе вечерното заседание, което се проведе в Италианския културен институт във Виена. Като основни организатори на първите две конференции за Дунавските провинции на Римската империя колегите от университетите във Ферара и Болония – проф. Ливио Цербини и проф. Анджела Донати – представиха дългогодишните проучвания на италианските екипи в зоната на Дунавския лимес. Открояват се успехите на нашите колеги от Апенините в проучванията на римската колония Улпия Рациария край с. Арчар, Видинско, в които самата проф. Донати е взела активно участие като учен-епиграф през 80-те години на 20 век.

През втория ден бяха представени докладите на изследователите на провинциите Панония, Дакия и Горна Мизия. Интересни изследвания представиха проф. Михаил Захариаде – за легионерите с тракийски произход от I – III в., както и проф. Раду Ардеван – за доста интересните „дакийски“ надписи върху камък. Нови данни за ювелирството на Виминациум представи Снежана Голубович от Белград, дългогодишен ръководител на разкопките в този голям римски военен и граждански център. По отношение на същата географска зона – провинция Горна Мизия – бе и докладът за най-новите проучвания на Рациария, който бе представен от ръководителя на разкопките Здравко Димитров от НАИМ-БАН.

Отново, както при предходните конференции, сериозно внимание бе отделено на керамичното производство, което дава много ценни данни за икономиката и развитието на обществото в Дунавските провинции. Откриха са докладите на колегата Виорика Русо-Болиндец от Клуж и Дорел Паракхив от Тулча.

Участието на българските учени във форума бе значително по-забележимо и съизмеримо с това на проучвателите от останалите дунавски държави. Освен доклада за разкопките на Рациария, който споменах, две млади колеги представиха данни за икономиката и монетната циркулация през римската епоха от Долномизийските земи и Пауталия – Лили Грозданова и Люба Радулова. Особено интересна бе презентацията, засягаща проблема за името на провинция Мизия, представена от проф. Диляна Ботева от СУ „Климент Охридски“.

Най-новите проучвания в региона на Долна Мизия бяха представени съответно от Агниешка Томаш – за легионния лагер Нове, край Свищов и от екипа Кристина Александреску и Кристиан Гугъл – за друг важен военен център, а именно Трезмис, където от няколко години се развива мащабен австрийско-румънски международен проект.

В края на четиридневната конференция бе представен доклад за римския военен лагер при Сисция от колегата Домагож Точинич. Именно той пое ангажимента да организира следващата научна среща: четвъртото издание на международната конференция за изследвания на Дунавските провинции на Римската империя. Събитието ще се проведе през 2017 г. в Университета в Загреб, Хърватия и ще бъде посветено на активната политика на император Траян по отношение на Дунавските земи в началото на II в.